

767.

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA SPRAW WOJSKOWYCH**

z dnia 3 września 1934 r.

w porozumieniu z Ministrami: Skarbu, Spraw Wewnętrznych, Rolnictwa i Reform Rolnych, Komunikacji, Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego i Sprawiedliwości, w sprawie wykonania art. 48 i 49 ustawy z dnia 15 lipca 1925 r. o zakwaterowaniu wojska w czasie pokoju.

Na podstawie art. 48, 49 i 53 ustawy z dnia 15 lipca 1925 r. o zakwaterowaniu wojska w czasie pokoju (Dz. U. R. P. Nr. 97, poz. 681) zarządza się co następuje:

§ 1. Rozporządzenie niniejsze dotyczy przypadków wynagrodzenia szkód, wyrządzonych przez oddziały wojska lub marynarki wojennej z tytułu przejściowego używania do celów przeprowadzenia ćwiczeń terenów państwowych, samorządowych lub prywatnych, nie będących w administracji wojska lub marynarki wojennej.

§ 2. (1) Za szkody w rozumieniu rozporządzenia niniejszego uważa się straty rzeczywiście poniesione i wyrządzone skutkiem używania terenów, wymienionych w § 1, w czasie ćwiczeń wojskowych, za-

rażonych przez dowódców jednostek wojskowych nie niższych niż pułki (jednostki równorzędne).

(2) W szczególności za szkody uważa się:

- a) szkody polne, jak np.: zniszczenia lub uszkodzenia łąk, ogrodów, sadów, lasów, zasiewów i innych kultur rolnych, ogrodowych, rybnych lub leśnych przez ich strącanie przy przemarszach, przy urządzaniu stacyj łączności i t. p.; wylamania ogrodzeń przy przejściach przez płoty lub parkany; cięcie lub łamanie gałęzi, albo wycinanie drzew na słupy lub tyki przy budowie linii telefonicznych lub telegraficznych; uszkodzenie kultur rolnych lub leśnych, ogrodzeń, drzew i t. p. przy lądowaniu wojskowego statku powietrznego; zniszczenie roli przez kopanie dołów przy pracach minerskich lub też skutkiem wykonywania prac saperskich i t. p.;
- b) inne szkody, jak np.: zniszczenie lub uszkodzenie mienia nieruchomego lub ruchomego (budynki, urządzenia, inwentarz) przez materiały wybuchowe, pociski, kule i środki chemiczne lub przez manewrowanie jednostek pływających; uszkodzenie budynków lub poszczególnych lokali przy urządzaniu stacyj telefonicznych, telegraficznych lub radiotelegraficznych, przy pracach minerskich lub saperskich; szkody za utrudnienia gospodarce na terenach, objętych strefą niebezpieczeństwa, wyrządzone z powodu zakazu dostępu do tych terenów w czasie ostrego strzelania, lub szkody, poniesione z tego tytułu z powodu zarządzenia opuszczenia budynku przez mieszkańców i t. p.;
- c) uszkodzenie dróg publicznych wskutek używania ich w sposób niezgodny z przepisami o ruchu na drogach publicznych.

§ 3. (1) Postępowanie, określone w rozporządzeniu niniejszem, wszczyna się na skutek zgłoszenia przez poszkodowanego lub prawa jego zastępującego roszczenia o odszkodowanie.

(2) W przypadkach, gdy żądane odszkodowanie nie przekracza sumy 250 zł, zgłoszenie powinno nastąpić w miarę możliwości natychmiast po wyrządzeniu szkody u dowódcy tego oddziału, który wyrządził szkodę lub do którego należy winny jej wyrządzenia.

(3) W przypadkach, gdy żądane odszkodowanie przekracza sumę 250 zł, lub gdy bezpośrednie rokowania ugodowe z władzami wojskowymi (§ 4) nie doprowadziły do rezultatu, albo też gdy z jakichkolwiek przyczyn nie nastąpiło zgłoszenie roszczenia u dowódcy oddziału wojskowego, — należy zgłosić roszczenie u powiatowej władzy administracji ogólnej nie później niż w terminie 14 dni od dnia wyrządzenia szkody lub od dnia zakończenia rokowań ugodowych bez pozytywnego wyniku.

§ 4. (1) W przypadku zgłoszenia roszczenia u władzy (organu) wojskowej (§ 3 ust. 2) dowódca właściwej jednostki administracyjnej zarządza prze-

prowadzenie rokowań ugodowych z poszkodowanym.

(2) Rokowania te mają na celu ustalenie w drodze bezpośredniego porozumienia z poszkodowanym przyczyny, rodzaju i wysokości szkody i załatwienie sprawy wynagrodzenia w drodze polubownej.

(3) Rokowania przeprowadza oficer, wyznaczony przez dowódcę jednostki administracyjnej, powołując w miarę potrzeby miejscowego rzeczoznawcę (biegłego).

§ 5. (1) Jeżeli rokowania doprowadzą do ugodowego załatwienia sprawy, spisuje się z poszkodowanym akt ugody (wzór Nr. 1), w którym należy wskazać rodzaj wyrządzonej szkody, wysokość wynagrodzenia, oraz zaznaczyć, iż poszkodowany zrzeka się wszelkich dalszych pretensyj do Skarbu Państwa z tytułu wyrządzonej szkody. Ugodę podpisują: oficer prowadzący rokowania i poszkodowany, a zatwierdza ją dowódca jednostki administracyjnej (równorzędny).

(2) Akt ugody, zatwierdzony przez dowódcę jednostki administracyjnej (równorzędnego) jest podstawą do wypłaty przez oficera płatnika oznaczonej w akcie ugody sumy odszkodowania.

(3) Wypłata odszkodowania powinna nastąpić w miarę możliwości zaraz na miejscu po zatwierdzeniu aktu ugody.

§ 6. (1) W przypadkach, określonych w § 3 ust. 3, sprawę wynagrodzenia szkody rozpoznaje komisja mieszana, w której skład wchodzi:

- a) przedstawiciel powiatowej władzy administracji ogólnej, jako przewodniczący, oraz jako członkowie:
- b) przedstawiciel wojska lub marynarki wojennej w stopniu oficera, wyznaczony przez dowódcę okręgu korpusu (równorzędnego okręgu terytorjalnego), lub dowódcę brygady Korpusu Ochrony Pogranicza, o ile chodzi o szkody wyrządzone przez oddziały Korpusu Ochrony Pogranicza lub też winnych przynależnych do tych oddziałów;
- c) przedstawiciel władz skarbowych, wyznaczony przez naczelnika urzędu skarbowego, właściwego dla danej miejscowości;
- d) przedstawiciel miejscowego samorządu, wyznaczony przez wydział powiatowy.

(2) Zadaniem komisji mieszanej jest doprowadzenie do ugodowego załatwienia sprawy o odszkodowanie.

§ 7. (1) Komisja zbiera się na zarządzenie właściwego kierownika powiatowej władzy administracji ogólnej najpóźniej w 10 dni po ukończeniu ćwiczeń i rozpatruje zgłoszone roszczenia na miejscu szkody przy udziale poszkodowanych, powołując do współpracy w miarę potrzeby miejscowych rzeczoznawców (biegłych) za wynagrodzeniem. Wysokość wynagrodzenia ustala komisja.

(2) Rozpatrzenie zgłoszonych roszczeń o odszkodowanie i załatwienie ich w drodze ugodowej powinno nastąpić najdalej w terminie 1 miesiąca od dnia zebrania się komisji, poczem komisja rozwiązuje się z mocy samego prawa.

(3) Decyzje komisji zapadają większością głosów. W razie równości głosów za ustaloną kwotą odszkodowania przyjmuje się kwotę niższą.

§ 8. (1) Z przebiegu czynności komisja spisuje protokół (wzór Nr. 2), który poza oznaczeniem czasu i miejsca dokonania czynności, podaniem nazwisk i imion obecnych członków komisji oraz osób współdziałających w pracach komisji, powinien zawierać:

- a) opisanie rodzaju i rozmiaru wyrządzonej szkody;
- b) określenie przez poszkodowanego wysokości żadanego odszkodowania;
- c) wysokość ustalonego odszkodowania;
- d) zaznaczenie, że wysokość odszkodowania została ustalona za zgodą poszkodowanego, oraz że poszkodowany zrzeka się wszelkich pretensyj do Skarbu Państwa z tytułu wyrządzonych mu szkód.

(2) Odpis protokołu, zawierającego zgodę poszkodowanego na wysokość przyznanego odszkodowania, należy doręczyć poszkodowanemu.

(3) W razie nieosiągnięcia ugodowego załatwienia sprawy należy zaznaczyć w protokole powody odmowy zgody przez poszkodowanego.

(4) Protokół podpisują przewodniczący i poszkodowany.

§ 9. Jeżeli komisja nie osiągnie ugodowego załatwienia sprawy, wówczas przysługuje poszkodowanemu w ciągu sześciu miesięcy, licząc od dnia rozwiązania się komisji, prawo dochodzenia szkody w drodze zwyczajnego postępowania sądowego.

§ 10. (1) Akta komisji przesyła jej przewodniczący dowódcy Okręgu Korpusu (równorzędnego okręgu terytorjalnego), którego przedstawiciel wchodził w skład komisji, lub też dowódcy Korpusu Ochrony Pogranicza, o ile chodzi o szkody, wyrządzone przez oddziały Korpusu Ochrony Pogranicza lub też winnych przynależnych do tych oddziałów, celem zarządzenia wypłaty odszkodowania.

(2) Protokół komisji (§ 8) jest podstawą do wypłaty poszkodowanemu przez władze wojskowe przyznanego wynagrodzenia.

§ 11. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Spraw Wojskowych: *J. Piłsudski*

Załączniki do rozp. Min. Spraw Wojskowych z dn. 3 września 1934 r. (poz. 767).

Wzór Nr. 1,
do § 5.

.....
.....
(pieczęć podłużna oddziału)

AKT UGODY,

sporządzony w dniu 19 .. r.
w¹⁾ w obecności:
1)²⁾ jako przedstawiciela oddziału wojskowego,

2) poszkodowanego³⁾
3) rzeczoznawcy (biegłego)⁴⁾
w sprawie szkody, wyrządzonej przez⁵⁾
Poszkodowany⁶⁾,
zamieszkały w
zgłosił w dniu 19 .. r.
u d-cy⁷⁾,
iż⁸⁾
wyrządził mu następującą szkodę:⁹⁾
i żąda zł tytułem wynagrodzenia
szkody.

Rzeczoznawca ocenił szkodę na zł¹⁾

Po wysłuchaniu opinii rzeczoznawcy ustalono, że odszkodowanie należałoby określić na kwotę zł.

Poszkodowany oświadcza, iż zgadza się na ustaloną wyżej kwotę odszkodowania, t. j. kwotę zł gr, oraz że zrzeka się wszelkich dalszych pretensyj do Skarbu Państwa z tytułu powyższej szkody.

.....
(podpis poszkodowanego)

.....
(podpis prowadzącego rokowania)

Powyższy akt ugody zatwierdzam.

.....
(podpis dowódcy oddziału)

O b j a ś n i e n i a.

- 1) podać miejscowość i powiat,
- 2) podać nazwisko i imię,
- 3) podać nazwę i numer oddziału lub pododdziału, który wyrządził szkodę,
- 4) podać nazwę i numer oddziału, u którego zgłoszono szkodę,
- 5) podać nazwę i numer oddziału (pododdziału) lub nazwisko i imię oraz przydział służbowy żołnierza, który szkodę wyrządził,
- 6) określić powstałą szkodę (§ 2 ust. 2),
- 7) wypełnić w przypadku, gdy rzeczoznawca został powołany.

Wzór Nr. 2,
do § 8.

.....
(pieczęć władzy administracyjnej)

P R O T O K Ó Ł

z posiedzenia komisji, spisany w dniu 19 .. r. w¹⁾, w sprawie ustalenia wynagrodzenia dla²⁾ za szkodę, wyrządzoną przez³⁾ w obecności:

- 1) jako przewodniczącego,
- 2) jako przedstawiciela wojska,
- 3) jako przedstawiciela władz skarbowych,
- 4) jako przedstawiciela samorządu

oraz poszkodowanego
i rzeczoznawcy (biegłego)

Poszkodowany
zamieszkały w zgłosił
w dniu 19 . . . r. u dowódcy
.¹⁾ w powiatowej władzy
administracji ogólnej w²⁾,
iż³⁾ wyrządził mu następują-
cą szkodę⁴⁾, którą określa na
kwotę zł . . . gr.

Komisja po obejrzeniu miejsca, w którym szko-
da została wyrządzona, stwierdziła, iż
.⁵⁾.

Rzecznawca ocenił szkodę na kwotę
. zł . . . gr.

Komisja ustala szkodę na kwotę zł
. . . gr.

Poszkodowany oświadczył, że zgadza się na
wysokość odszkodowania, ustalonego przez komisję,
i zrzeka się wszelkich pretensyj do Skarbu Państwa
z tytułu wyrządzonych mu szkód, objętych niniej-
szym protokołem.

Poszkodowany nie zgodził się na wysokość
ustalonego odszkodowania, gdyż⁶⁾.

.
(podpis poszkodowanego)

.
(podpis przewodniczącego)

Objaśnienia.

- 1) podać miejscowość i powiat,
- 2) podać nazwisko i imię poszkodowanego,
- 3) podać nazwę i numer oddziału (pododdziału) lub nazwisko i imię oraz przydział służbowy żołnierza, który szkodę wyrządził,
- 4) podać nazwę i numer oddziału, u dowódcy którego zgłoszono szkodę,
- 5) podać siedzibę władzy,
- 6) podać rodzaj i rozmiar stwierdzonej szkody (§ 2 ust. 2),
- 7) wypełnić w przypadku, gdy poszkodowany nie zgadza się na wysokość ustalonego odszkodowania i przytoczyć powody odmowy zgody.